

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 24 januari 2013

MEDITATIE

Een schat in de akker

Een schat die gevonden wordt

'Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan...' De Heere Jezus spreekt een gelijkenis uit. Wat is het doel daarvan? Een gelijkenis is eenvoudig onderwijs met beelden uit het dagelijkse leven. Met als reden dat de discipelen al zoveel gehoord hebben en nóg niet begrijpen.

De grote Leraar ter gerechtigheid wordt niet moede om degenen, die nog zo weinig inzicht hebben in dingen van Gods koninkrijk, te onderwijzen.

Het beeld wat in onze tekst wordt gebruikt, is 'een schat in de akker verborgen'. Eertijds geen vreemd gebeuren. Wij kennen brandkasten en kluizen. Maar toen bewaarde men kostbaarheden onder de grond. Soms lag de schat er jaren. Als de eigenaar overleed, ging het geheim van de schat mee in het graf. Zo kon het

Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een schat, in de akker verborgen, welken een mens gevonden hebbende, verborg dien, en van blijdschap over denzelfden gaat hij heen en verkoopt al wat hij heeft, en koopt dienzelfden akker.

Mattheüs 13:44

gebeuren dat geslachten komen en gaan, zonder dat iemand het vermoeden had van de schat.

'Het Koninkrijk der hemelen is gelijk een schat'. Voor ons is niets begerenswaardig aan dit Koninkrijk. Want ons oog is naar beneden gericht. Het lijkt ons meer een kruis dan een schat.

Toch zegt Jezus: 'Het is een schat'. Bestaande uit kennis van God en goddelijke zaken. Maar ook uit genade. 'Hoe groot is het goed dat Gij hebt weggelegd voor hen die U vrezen'.

Nogmaals, de tekst spreekt over een verborgen schat. Het kan zijn dat die man honderden malen over de schat is heengelopen, niet wetend dat die in de akker verborgen is. Wellicht was de schat in de akker, nog voor de man geboren werd. Zo is het ook geestelijk. Je kunt ontelbare malen de Bijbel doorlezen en de schat niet zien. Een trouw kerklid zijn en nooit in verrukking zijn gekomen over de schat. Deze schat is voor het blote oog niet zichtbaar.

Het is een van God gegeven schat. En dat naar Gods eeuwig welbehagen. Eer iets van ons begon te leven, heeft God Zijn Christus gegeven. Vóór de wereld ten aanzien werd geroepen, heeft Hij gezegd: 'Wie Mij vindt, die vindt het leven'. Maar door de zonde-

val is er niemand meer die naar die schat zoekt. Het is net als in de gelijkenis; niet wetend dat de schat in de akker is.

Op een gegeven dag gaat de man in de gelijkenis graven. Hij stoot op iets hards. Is hij blij? Nee. Hij vermoedt namelijk een steen, die in de rotsachtige grond in Israël een gewone zaak is. Hij ergert zich aan die steen. Zo gaat het ook als Jezus in het hart komt. We hebben er geen tijd voor. We zijn druk op de akker van de wereld. Die man denkt een steen te verwijderen, maar ziet een schat. Nu heeft hij gevonden wat voor tijd en eeuwigheid waarde heeft.

Onvergetelijk moment als iemand voor het eerst de schat ziet liggen. Zo vaak Gods Woord gelezen en altijd er overheen gelezen. Dikwijls van Jezus gehoord en nooit werkelijk gezien. En ineens de ogen ervoor geopend voor de zaligheid die alleen in Jezus Christus is.

De man was op de akker, op de plaats waar hij de schat kón vinden. Hij wist niet, wat wij wel weten. Om de schat te vinden, moeten we de Bijbel lezen en in de kerk zijn. Het Woord horen waarin de schat wordt aangeprezen. Het Woord lezen waarin de schat wordt voorgesteld. In het gebed aanhouden om de schat te mogen vinden. Wat gaat de man uit de gelijkenis met de gevonden schat doen?

Een schat die verborgen wordt

Wat de vinder niet doet, is het bij de politie aangeven. Ook wordt de pers er niet van op de hoogte gesteld. Wat de vinder wél doet, is goed kijken en berekenen wat de schat waard is. Dan stopt hij die weer onder de grond. Waarom opnieuw verbergen? Omdat er een wet is, die bepaalt wat met gevonden voorwerpen moet gebeuren. Er zijn in Israël richtlijnen voor het vinden en houden van een schat. Wie een schat vindt, mag deze houden mits hij eigenaar van de grond is. Blijkbaar was de vinder nog niet de eigenaar, maar pachter van de grond. Hij is eerlijk en durft zich niets toe te eigenen. Dat zou diefstal zijn. Hij zal

Inhoud

- 1 Een schat in de akker
- 2 Commentaar: Geven voor de kerk onder druk?
- 3 Bijbelstudie: Spreuken (2)
- 4 Verwarrende verandering: Geacht of geminacht - ambtsdragers en gezag
- 5 Even maar...
- 6 De prediking van de eenvoudige Heidelberg (6)
- 7 Bouwt u mee met Ede?
- 8 Gods voorzienigheid en onze verantwoordelijkheid (3)
- 9 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 10 Kerkdiensten

de akker kopen.

Het zijn niet de meest betrouwbare vindsters, die zodra ze de schat vonden, gingen roemen in God.

Wie door de Heere wordt bearbeid, wordt eerlijk gemaakt. Er ligt iets tussen het vinden van de schat en het eigendomsrecht krijgen op de schat. Het eerste wat de man doet, is de schat verbergen. Verder zal hij niet veel werk meer op de akker van de wereld doen. Hij zal overleggen: 'Wat houdt de schat in? Welke betekenis heeft de schat? Zal de schat mijn eigendom worden?'. Er komt een geheim tussen de Heere en de ziel. Bang erover te spreken met de gedachte, 'Heb ik mij niet vergist? Hoe is het mogelijk dat de schat er was, terwijl ik het niet wist'.

Is de houding van deze man ons vreemd? Onderzoek uzelf of u Jezus kent óf dat u een gestolen Jezus hebt. Rusteloos zoeken om Het te mogen gewinnen: De Schat. Geen rust voordat de man eigenaar is van de akker én van de schat.

Een schat die verkregen wordt

'Van blijdschap gaat hij heen'. Hoe kan dat? De akker is toch zijn eigendom nog niet. Toch is er blijdschap. Al durft Gods kind niet te zeggen, 'Mijn Heere en mijn God', toch is er een blijdschap, dat er een schat is.

'Hij verkoopt alles wat hij heeft'. Hoeveel die man had en wat hij heeft verkocht, is onbekend. Dingen waarvan men moeilijk afstand doet, wil men houden. Hij doet echter van alles afstand. Het heeft geen waarde meer. 'Hetgeen mij gewin was, heb ik om Christus' wil schade geacht'. Is de schat dan te koop? Nee, schatten van genade zijn niet te koop. Maar er wordt opgeruimd wat in de weg staat. Geld en goed. Eigengerechtigheid. Alles verkopen om de akker te gewinnen. Wat houdt u over om de akker te kopen? Twee lege handen. Dan pas kan de koop worden gesloten. 'Zonder geld en zonder prijs'. Een vreemde koop? In de maatschappij moet je voor een koop geld op tafel leggen. Maar alles inleveren en met lege handen komen? Dat wordt nu juist een aanbiddelijk wonder: 'Armen heeft Hij met goederen vervuld, en rijken ledig weggezonden'.

Hoe wordt dit werkelijkheid? Ziende op Jezus is het niet moeilijk alles te verkopen. 'Weg wereld, weg schatten'. Mensen in zijn omgeving zullen hem misschien niet begrepen hebben. Wie verkoopt nu alle bezit, voor een stuk grond. Maar de koper weet wat in de

akker zit. Hij wordt eigenaar op grond van recht. Zonder dat iemand hem het bezit kan betwisten.

Eigenaar worden van geestelijke goederen kan alleen door toerekening. Doordat Christus een Goddelijk recht heeft verworven voor Zijn volk.

Zal hij met het bezit pronken? Dat zou niet best zijn! Hij mag zich er wel over verwonderen. Hij mag die schat ook aan anderen laten zien. Want er liggen nog meer schatten in de aarde. Eerlijke vindsters zijn veel met hun gedachten in de hemel. Daar wordt hun

schat eigenlijk bewaard. Want in onze handen zou die schat toch niet veilig zijn. Deze pelgrims zeggen:

*Daar zal ons 't goede van Uw woning
Verzaden, reis op reis,
En 't heilig deel, o grote Koning,
Van Uw geducht paleis.
Gij, Gij zult vreselijke dingen
Ons, in gerechtigheid,
Doen horen, en ons blij doen zingen.
Van 't heil, voor ons bereid.*

Ede,

ds. A.A. Brugge

COMMENTAAR

Geven voor de kerk onder druk?



In de tweede week van januari ging de landelijke actie Kerkbalans van start. De opbrengsten zijn bestemd voor lokale gemeenten en parochies binnen een vijftal kerkgenootschappen. De Gereformeerde Gemeenten doen aan deze actie niet mee. Dat we er toch in De Saambinder aandacht aan geven, heeft te maken met de teruglopende resultaten van de actie als gevolg van de economische crisis. Kan dat ook voor onze gemeenten gevolgen hebben?

Dalende inkomsten

Jarenlang was er sprake van een stijgende tendens in de inkomsten van Kerkbalans. Daaraan schijnt nu een einde te zijn gekomen. In 2011 was er al een daling van 0,7 procent. In 2012 was de daling al twee procent ten opzichte van 2011. Het gaat hier om behoorlijk grote bedragen. Voor de PKN was dat 189 miljoen euro in 2012. Op zulke grote bedragen betekent een procent meer of minder behoorlijk veel.

In de gereformeerde gezindte wordt verhoudingsgewijs veel gegeven. Voor de kerk en voor allerlei identiteitsgebonden instellingen. Ook binnen de Gereformeerde Gemeenten wordt nooit tevergeefs een beroep gedaan op de leden om te geven voor de kerk en voor bijzondere doeleinden. Ook als het gaat om plotseling voorkomende rampen in de wereld wordt er flink in de buidel getast. Bij de aardbeving

in Haïti in januari 2010 werd in onze gemeenten het formidabele bedrag van 2,3 miljoen euro bijeengebracht. In bijzondere omstandigheden wordt er bijzonder gegeven.

Er is slechts bij benadering iets te zeggen over wat er per lid en dooplid wordt bijgedragen aan inkomsten voor de plaatselijke gemeenten en voor het kerkverband als geheel. De opbrengst van collecten en acties gaat immers niet alleen naar de plaatselijke gemeente, maar wordt ook aangewend voor de uitgaven van allerlei deputaatschappen als theologische school, zending, evangelisatie, evangelieverkondiging onder Israël, maatschappelijke en diaconale zorg, enz. Naar schatting gaat het om een bedrag van 300 à 400 euro per lid en dooplid per jaar. Daarvan is zo ongeveer 90 euro bestemd voor landelijke activiteiten. In totaal is dat een respectabel bedrag van 30 tot 40 miljoen per jaar.

Invloed recessie

Ook voor de toekomst is het nodig dat deze inkomsten op peil blijven, dan wel toenemen. In landelijk verband nemen de activiteiten niet af, maar eerder toe. Verwacht mag worden dat ook voor de plaatselijke gemeenten de uitgaven van vooral de diaconie zullen toenemen. Met het oog op de terugtrekkende overheid zal meer en vaker een beroep worden gedaan op de diaconie. Dat is niet erg, want het is juist de taak van de kerk om de ar-

De opperste Wijsheid



*'De opperste Wijsheid roept overluid daarbuiten,
Zij verheft Haar stem op de straten.'*

Spreuken 1:20

men en behoeftigen te ondersteunen. Elkaars lasten dragen is een voluit Bijbels beginsel. Dat beginsel vinden we op veel plaatsen in de Bijbel. Ook in Galaten 6:10: 'Zo dan, terwijl wij tijd hebben, laat ons goed doen aan allen, maar meest aan de huisgenoten des geloofs'.

De vraag is of met het oog op de economische recessie de inkomsten in onze gemeenten op peil kunnen blijven. De gevolgen van de moeilijkheden op economisch gebied gaan ook ons niet voorbij. Je zult maar werkloos worden en na verloop van tijd aangegeven zijn op de bijstand via de Wet Werk en Bijstand. Een uitkering van zo'n 1300 euro per maand voor een echtpaar is geen vetpot. Dan is elke euro er een, vooral als je dan ook nog in een duur huis woont.

Nu is elke bijdrage, zowel het penningke van de weduwe als de gift van de rijke, voor de kerk welkom. Samen zullen we ook in de toekomst de lasten die het samenleven in de kerk en in het kerkverband met zich mee brengen moeten dragen. Op iedereen zal een beroep worden gedaan om zijn of haar steentje bij te dragen.

Plafond

Is het plafond niet bereikt? Kun je nog wel vragen van de mensen om bij teruglopende inkomsten van de eigen portemonnee de bijdrage voor kerkelijke doeleinden hoge prioriteit te geven? Ik geloof niet dat het plafond is bereikt. Weinigen onder ons hebben in het verleden minder kunnen

Nu is elke bijdrage, zowel het penningke van de weduwe als de gift van de rijke, voor de kerk welkom.

eten vanwege hetgeen ze gaven. In het algemeen kan gezegd worden dat we in behoorlijke luxe omstandigheden leven. Zelfs zodanig dat het gevaar groot is en misschien wel meer aanwezig dan we zelf beseffen, dat we vergeten dat het ons door God is gegeven. Het mag dan ook geen sluitstuk van onze begroting worden. Ook in het geval dat er een bijzonder beroep gedaan wordt op de leden, zoals in het geval van Haïti, blijkt dat het plafond niet is bereikt.

Wanneer is dat plafond wel bereikt? Ik denk dat er niemand is die daar stellige uitspraken over kan doen. Voor de een zal het plafond eerder bereikt

Een kind wordt opgeroepen om te luisteren naar de opvoeding van zijn vader en moeder (vers 8). Daar is een reden voor. Er zijn veel gevaren voor het kind. Het staat aan allerlei verleidingen bloot. Dit moeten wij beseffen, ook in onze maatschappij. Er is heel veel dat aftrekt van een opvoeding die gericht is op het Woord. Ouderen kunnen moeilijk de verleidingen weerstaan, laat staan kinderen. De verleidingen van de moderne media en zoveel andere zaken meer. Er staat een net gespannen, wie erin vliegt, vermoordt zijn eigen ziel (vers 17, 18). Wie de wereld volgt, zal omkomen met de wereld.

Tussen al die stemmen van de wereld klinkt een andere stem. Het is de stem van de opperste Wijsheid (vers 20, 21). Zij zal wijze levenslessen leren. 'Maar die naar Mij hoort, zal zeker wonen, en hij zal gerust zijn van de vreze des kwaads' (vers 33).

Het is een vraag wie of wat de Wijsheid is in dit hoofdstuk. De kanttekenaren wijzen naar twee richtingen. Hiermee worden algemene wijsheden bedoeld. Het zijn wijze raadgevingen die een mens, ook een opvoeder, kan helpen om door alle woelingen van de wereld heen te komen. Deze raadgevingen vinden wij in het Spreukenboek. Het gaat ten diepste om hulp die de Heere geeft voor dit leven. Zijn stem klinkt: 'Gij slechten, hoe lang zult gij de slechtigheid beminnen...' (vers 22).

De kanttekening geeft echter ook aan dat met de opperste Wijsheid Christus bedoeld kan zijn. Bij Hem is raad en hulp. Het is echter niet vanzelfsprekend om te luisteren naar Zijn stem. Daar moeten opvoeders niet van uitgaan. 'Dewijl Ik geroepen heb en gijlieden geweigerd hebt, Mijn hand uitgestrekt heb en er niemand was, die opmerkte. En hebt al Mijn raad verworpen en Mijn bestraffing niet gewild' (vers 24, 25).

Dit is een ernstige aanklacht tegen mensen die zich voor dit leven niet laten leiden door de opperste Wijsheid. Het is tot schuld van degenen die niet willen luisteren voor hun zielenheil. Wie niet luistert naar de stem van de opperste Wijsheid zal de Heere tegen krijgen (vers 28-32). Het is genade als wij wel mogen luisteren. Als we niet willen buigen, zal dit niet liggen aan de stem van de opperste Wijsheid. Zijn spreken is duidelijk en klinkt boven alle stemmen van de wereld uit. Heeft u al geluisterd?

Poortugaal, ds. C. Neele

zijn dan voor de ander. De een heeft nu eenmaal meer mogelijkheden om te geven dan de ander. De een geeft van zijn rijkdom, de ander komt misschien wel op het punt dat zijn bijdrage echt een offer wordt.

Bewust geven

Het is wel van belang dat we bij het geven voor de kerk ons bewust zijn waarvoor we geven. Ik denk dat het daar nog wel eens aan ontbreekt. Ook als de zondagse collecte wordt gehouden. Sommige gemeenten worstelen daarmee. De collecteopbrengst voor de diaconie is daar meer dan voor de diaconale uitgaven nodig is, terwijl de collecte voor de kerk de uitgaven, die in dat verband gedaan moeten worden, niet dekt. Overhevelen van de ene 'pot' naar de andere kan niet, want diaconie en kerk moeten gescheiden blijven. Toch zou meer bewust moeten worden gegeven. Het automatisme waarmee tijdens de

collecte in de kerk – en terecht is de eerste rondgang voor de diaconie – in elke zak hetzelfde bedrag, in de vorm van geld, munten of bonnen, wordt gedeponneerd, kan worden doorbroken door bewuster te zijn van ons geefgedrag.

Gelet op het verleden mag er ook voor de toekomst het vertrouwen zijn dat de leden van de gemeenten, naar de mate waarin de Heere hen met stoffelijke goederen heeft gezegend, zullen bijdragen om de vele doelen waaraan de kerk geld besteedt, gestalte te geven. Voor de ouderen ligt er tevens de taak om onze jongeren al vroeg een verantwoord geefgedrag bij te brengen. Laten ook de sterkste schouders zich er van bewust zijn dat zij in staat zijn de zwaarste lasten te dragen. Draagt elkanders lasten en vervult alzo de wet van Christus (Gal. 6:2).

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

Antwoord: Het voornaamste en hoogste doel van het leven van de mens is de verheerlijking van God en het zich in Hem ten volle en eeuwig verheugen'.

De Franse revolutie maakte echter een definitief einde aan de tijd waarin de kerk met deze focus in het maatschappelijk leven een grote rol had. Er ontstond ook een 'vervanger' van het christelijk geloof in de vorm van de Verlichting. Deze 'vervanger' ging zelf een nieuwe wereld maken. In de Verlichting nam de vooruitgangsidee de plaats in van God en de christelijke godsdienst.

Postmoderne cultuur

Ondertussen hebben ook het licht van de rede en de reddende rol van de techniek weer afgedaan. De Franse filosoof J. F. Lyotard leerde dat "grote vertellingen" - levensbeschouwing: christendom, communisme - ongehoofwaardig waren gebleken in het licht van de gaskamers van de Holocaust en de protestaties op het grote plein van de "Hemelse Vrede" in de Chinese hoofdstad Beijing in 1989. Op 4 juni van dat jaar ontstond er een studentenprotest tegen de Communistische Partij en haar onderdrukkende wijze van werken. Drieduizend mensen kwamen daarbij om het leven. Lyotard concludeerde het uiteenvallen van het maatschappelijk verband en de overgang van de sociale groepen tot een massa bestaande uit individuele atomen.

Zo kon H.M. Kuitert in zijn boek "Nalatenschap van het christendom" schrijven: Met de 'cultuur is ook de rechte leer op drift geraakt, en met die rechte leer op haar beurt de christologie, als kernstuk daarvan... Wat

3

Verwarrende verandering

Geacht of geminacht - ambtsdragers en gezag

Er is de laatste halve eeuw sprake van een verwarrende verandering in de relatie tussen ambtsdragers en gemeenteleden. In het eerste artikel kwam aan de orde dat de kerk veel heeft van een zeltogende drenkeling die het hoofd krampachtig boven water probeert te houden. Dat had z'n weerslag op alle drie de in het tweede artikel genoemde visies op het ambt. De vrijgemaakte gereformeerde predikant ds. M. J. C. Blok signaleerde in zijn boek "Gaat de dominee voorbij?" dat de cultuur veranderde en dat dit gemeenteleden niet onberoerd laat.

Hoe veranderde de cultuur? De Nederlandse geschiedschrijver Joh. Huizinga (1872-1945) maakte er in zijn boek "Herfsttij der Middeleeuwen" op attent dat 'de middeleeuwse gedachtewereld... in al haar delen was doortrokken... met geloofsvoorstellingen'. Binnen die samenleving hadden ambtsdragers gezag.

Reformatie en revolutie

De Reformatie wilde deze ideeën over Gods regering anders leiden. De

vooravond van de Reformatie werd gekenmerkt door nationalisme en toenemend individualisme. Er was sprake van toenemende kerkelijke verscheurdheid. Maar als uitgangspunt van handelen stond meer dan ooit het Soli Deo Gloria recht overeind. Vraag 1 van de grote Catechismus van Westminster (1648) zegt: 'Wat is het voornaamste en het hoogste doel van het leven van de mens?



Maar laten wij niet doen alsof de wereld ons en onze kerken voorbij gaat. Binnen de geschetste culturele ontwikkeling staan ook het ambt en zijn gezag ter discussie.

Jezus over de tempel profeteerde, lijkt van toepassing op de geijkte leer over Jezus: Er blijft geen steen van op de andere staan'.

En in zijn boek "Zonder geloof vaart niemand wel" schreef hij: 'Een godsdienst is niet waar, omdat haar aanhangers zeggen dat ze op openbaring berust... De waarheid moet blijken uit wat die godsdienst doet of kan doen'.

Zo kwam Jac. Roos, stafmedewerker bij Kerk en Wereld, er toe in zijn publicatie "Vrijwilligerskerk... kerk van de toekomst?" de vraag te stellen of het ambt 'door de Heer van de kerk gewild en ingesteld is, en daarmee tot het wezen en de opdracht van de kerk behoort, of dat deze een door de kerk getroffen regeling is, die zich als nuttig en praktisch bewezen heeft'.

Vaag godsdienstig

Het afscheid van "grote verhalen" - levensbeschouwing zoals christendom, of marxisme - vormt een belangrijk aspect van de huidige, postmoder-

ne cultuur. Het gevolg is dat mensen geen houvast meer hebben en geen objectieve werkelijkheid meer erkennen. Talloze mensen hebben eenvoudig afgerekend met levensbeschouwing. Zij verdragen ook niet van elkaar dat de ander hem of haar vanuit de "waarheid" de les wil lezen. Overigens is het postmodernisme katalysator geweest achter het afnemend gezag van ambten binnen kerk en samenleving, maar niet de enkele aanstichter. Want H. Bouwman signaleerde reeds in 1919 hoe het mis ging. In elk geval kan het de blokkade van omgang tussen ambtsdrager en gemeentelieden versterken.

Dit alles betekent overigens niet dat godsdienst niet interessant meer is. Godsdienst en religiositeit zijn anno 2013 juist van groot belang. Ds. J.P. van Riessen, nu behorend tot de Nederlands Gereformeerde Kerken, schreef in "Verlangen naar God in een verlaten cultuur" dat de mens door het loskomen van moderne schijn-

zekerheden juist weer respect kan krijgen voor het "verhevene". Religie en levensvisie van deze aard lijken echter steeds meer op een multifunctioneel bouwpakket. Ieder maakt zich een god zoals hij wil. Godsdienst komt voortaan van 'onderop'. Religie is niet meer iets dat wij ontlennen aan de Zelfopenbaring van de Almachtige.

Het actuele denken beïnvloedt ook de op Gods Woord en Calvijn georiënteerde reformatorische subcultuur. Als het goed is, zijn de leden van de kerk burger van twee werelden. Maar in de praktijk heeft de "los-van-Godcultuur" invloed.

Niet iedereen zal het zo beredeneren. Maar laten wij niet doen alsof de wereld ons en onze kerken voorbij gaat. Binnen de geschetste culturele ontwikkeling staan ook het ambt en zijn gezag ter discussie.

(wordt vervolgd)

Kampen

G. Roos

Even maar...

Tulp

Neen, het is nog lang geen voorjaar, wanneer de tulpen weer gaan bloeien. Maar toch moeten we het over de tulp hebben. Liever nog in het Engels over de 'tulip'. Want die vijf letters hebben we nodig om u wat uit te leggen. Namelijk respectievelijk de t - u - l - i en de p. Internationaal gezien - vandaar het Engels - zijn dit de beginletters voor vijf wezenlijke zaken van de gereformeerde belijdenis. En eigenlijk vormen die vijf woorden tegelijkertijd een samenvatting van de Dordtse Leerregels. Dat is voor jong en oud misschien gemakkelijk om te onthouden. Even afgezien van het Engels natuurlijk.

1. de t van **total depravity** = totale verdorvenheid: we zijn gans onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad. De totale verlorenheid in onze doodstaat wordt hiermee beleden.

2. de u van **unconditional election** = onvoorwaardelijke verkiezing: de mens kan noch wil aan welke

voorwaarde dan ook voldoen om zich Gods verkiezende genade waardig te maken. Dus elke praktijk van 'als ik nu maar éérs...' stelt voorwaarden aan een mens, waaraan hij niet meer kan voldoen.

3. de l van **limited atonement** = beperkte verzoening: de verdiensten van de Middelaar zijn bestemd voor Zijn verkoren volk, voor die allen en die alleen. De zekerheid van hun zaligheid is gewaarborgd. De mogelijkheid van zaligheid wordt ieder verkondigd die onder het Evangelie leeft.

4. de i van **irresistible grace** = onwederstandelijke genade: het ligt niet in de macht van de mens wedergeboren te worden of niet wedergeboren te worden, bekeerd te worden of niet bekeerd te worden, belijden de Leerregels van Dordt in 3/4, 12. Gods Geest werkt 'gans bovennatuurlijk, zeer krachtig, zeer zoet, wonderbaar, verborgen en onuitsprekelijk'.

5. de p van **perseverance of the saints** = volharding der heiligen:

de genade die God levendmakend begint in een zondaar zal Hij nooit meer wegnemen, al kunnen er tijden van verachtering of donkerheid zijn. De staat van de genade ligt vast, in Gods verkiezende liefde, in de verdiensten van de Borg en de toepassing van de Heilige Geest.

Wanneer u deze vijf beginletters nu samen neemt, dan vormen ze het woord 'tulip', of te wel de boven bedoelde tulp. Een internationaal herkenningsteken van de bijbels-gereformeerde leer van vrije genade. De samenvatting van de belijdenis en de doorleving ervan. Is die u van harte lief? Er wordt niet voor niets gezegd dat daarin God op het hoogste verheerlijkt wordt en de zondaar op het diepste vernederd. En zó is het...! Onderzoek uw hart maar.

v. A.



De prediking van de eenvoudige Heidelberg



Een van de speciale kenmerken van de Heidelbergse Catechismus is de grote aandacht die geschonken wordt aan de pastorale en geestelijke toespitsing van de leer der Schrift. Deze bevindelijke toespitsing is er meteen al bij de eerste vraag: 'Wat is uw enige troost...? Even persoonlijk is het eerste antwoord. Vaak komt dit toepassende element terug als gevraagd wordt: 'Wat nut u...', en 'Wat baat het u ...'.

In de tijd van de Reformatie en kort daarna zijn er veel catechismussen verschenen. Het was in die tijd een gangbare methode om belangrijke zaken over te dragen in vraag en antwoord-vorm. Het is nog altijd een beproefde didactische werkvorm.

De Heidelberg is als het ware een gesprek tussen een leraar en zijn leerling. Er wordt gesproken over het ware geloof en vanuit het ware geloof.

Wezenlijke (volg)orde

In vraag 1 wordt naar de grond van de enige troost gevraagd. Eigenlijk vanzelf komt dan de tweede vraag: Hoe kom je daaraan? Zo worden de bekende drie stukken bij het begin reeds aan de orde gesteld.

Zeker vandaag wordt de vraag opgeworpen of deze drie stukken geestelijk geleerd en doorleefd worden in deze volgorde. Dat was duidelijk wel de visie van de belangrijkste auteur van de catechismus, Zacharias Ursinus. Ook maakt prof. Baars duidelijk dat dit de gangbare visie van nagenoeg alle uitleggers van de catechismus was tot aan ongeveer de Tweede Wereldoorlog. Niet dat de persoonlijke kennis van zonde en ellende doel op zichzelf is. Ook is het geen voorwaarde om tot Christus te mogen komen. Het is de weg waarin de Heere Zelf werkt en tot de verlossing leidt. Dat wil de catechismus en dat willen de opstellers duidelijk maken.

Gedurende de laatste decennia wordt deze klassieke interpretatie echter door tal van theologen en predikanten in Nederland onder kritiek gesteld. Prof. Baars citeert dan over-

zichtsartikelen van dr. C. Graafland en dr. W. Verboom, beiden vanwege de Gereformeerde Bond hoogleraar. De bezwaren richten zich vooral tegen de 'voorwaardelijke manier van denken' waartoe deze uitleg gemakkelijk kan leiden, zo wordt gesteld. Men is van mening dat vraag en antwoord 2 uitgelegd moeten worden in het licht van vraag en antwoord 1. In 2 is een waar gelovige aan het woord, die zijn vertrouwen stelt in de troost die de Heere heeft bereid, zo is deze interpretatie. Men ontkent overigens de noodzaak van de zondekennis niet, maar ziet deze niet als iets dat een zondaar eerst beleeft wanneer hij tot Christus komt. Kennis van zonde en ellende moet in deze visie strikt vanuit het perspectief van de troost worden gezien.

Dr. Baars merkt op dat een grote meerderheid van predikanten uit het verleden ervan uitgaat dat een christen eerst zijn zonde en ellende ervaart voordat hij komt tot kennis van de verlossing in Christus. Ook wijst hij erop dat vrijwel alle predikanten, die behoren tot de meer behoudende kerken binnen de gereformeerde gezindte, vasthouden aan deze klassieke uitleg. Zij beschouwen de nieuwere uitleg als misleidend en gevaarlijk, omdat die mensen kan verleiden tot een al te gemakkelijke manier van geloven, die in feite neerkomt op schijn-geloof. Er zijn ook enkele predikanten die een middenpositie innemen.

Kenmerken van het geloof

Een ander punt waar in de laatste decennia verschillend over gesproken wordt in catechismuspreken, betreft de kenmerken van het geloof. Met name in Zondag 32 maar ook op andere plaatsen komen deze ter sprake. Veel predikanten gaan min of meer breedvoerig in op deze kenmerken en proberen zo pastoraal leiding te geven. Dit was ook de lijn van de Nadere Reformatie.

Enkele predikanten bepleiten echter hierbij de nodige voorzichtigheid. Zij zijn van mening dat op zijn minst een deel van de predikanten van de Nade-

re Reformatie de kenmerken van het geloof zo vaak en zo sterk benadrukt dat de prediking van Christus in de schaduw blijft.

Prof. Baars ontkent niet dat dit af en toe gebeurt. Hij wijst echter ook op tal van preken die op voorbeeldige wijze de genade van de Heere Jezus Christus in alle ruimte aanbieden en zondaren, verloren als ze zijn in zichzelf, dringend nodigen tot Hem te komen. Volgens de Schrift, zo vervolgt hij dan, is dit ook de Bijbelse bedoeling van de kenmerken van het geloof. Ze moeten niet worden beschouwd als een doel op zichzelf, maar dienen steeds weer naar Hem en Zijn genade te verwijzen.

De kenmerken kunnen ook helpen te onderscheiden of ervaringen echt zijn of niet. Zij moedigen bovendien aan de weg naar Christus te vinden. 'Uiteindelijk verdwijnen alle kenmerken van het geloof in de persoonlijke kennis van en gemeenschap met de Heere Jezus Christus', zo wordt ten slotte prof. Wisse geciteerd.

Het is overbodig deze uitgave van prof. Baars aan te bevelen. Het is een gedocumenteerde studie. Eén van de actuele leerpunten is dat duidelijk blijkt wat de bedoelde uitleg is van het begin van de Heidelberg. Ursinus verwoordde het zo: 'Die zijn ellende niet kent en gevoelt, zo iemand begeert noch zoekt, veel minder verkrijgt hij zijn verlossing'.

Dat is ook de getrouwe uitleg zoals deze tot ons komt vanuit vroeger tijden. Laten we die vasthouden. Dat is naar Schrift en belijdenis. Zo wordt de enige troost verkregen door arme zondaren die hun verlorenheid inleven en zichzelf niet kunnen redden. Zij worden behouden door die enige Redder vanwege de drieënige God.

Van dit heil spreekt de catechismus zo eerlijk en zo rijk. Dan gaat het er vanzelf niet alleen over hoe een zondaar voor het eerst tot Christus komt. Evenzeer zijn er de doorgaande lessen van ontdekking (zondagen 16, 23, 32, 44, enz.) en van de veelvuldige genade Gods in Christus. Zo wordt geloofsbelijdenis gedaan. Moge het uitgenade zijn ook door ons persoonlijk op deze leerschool des Geestes. Met de kerk der eeuwen.

**"De eenvoudige Heidelberg...!";
dr. A. Baars; Apeldoornse studies,
nr. 59; 73 blz.; € 9,95; te bestellen via
bestellen@tua.nl.**

(slot)

Krimpen aan den IJssel, ds. P. Mulder

Bouwt u mee met Ede?

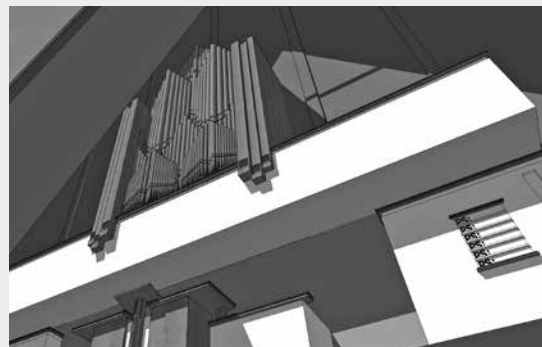
In de zomermaanden zijn veel oude kerken in ons land een paar uur per week of soms wat langer geopend. Over het algemeen word je heel vriendelijk ontvangen. Wat ze vertellen als het gaat over het kerkbezoek is haast overal hetzelfde. Er komen 's zondags weinig tot heel weinig mensen in de kerk en nauwelijks nog jeugd.

Gelukkig is dat in de kring van onze gemeenten niet het geval. Wel heb ik geconstateerd dat er sinds de tijd dat ik uit mocht gaan als student vijftien van onze gemeenten opgeheven zijn.

Gelukkig zijn er in dat opzicht echter ook nog goede dingen. Onder andere het ontstaan van nieuwe gemeenten. Daar behoort de gemeente Ede bij. Reeds in 1930 werd er in Ede een Gereformeerde Gemeente geïnstitueerd. Deze gemeente verliet in 1953 ons kerkverband. In de loop der jaren werden verschillende pogingen ondernomen om opnieuw te komen tot het stichten van een Gereformeerde Gemeente aldaar. In het najaar van 2006 stemde de classis Barneveld unaniem in met het verzoek van de kerkenraad van Veenendaal om tot instituering over te gaan. Op 9 februari 2007 vond deze gebeurtenis plaats.

Maar men had geen eigen kerkgebouw. Inmiddels is men tot kerkbouw overgegaan en op 5 juni 2013 hoopt de gemeente een nieuwe plaats van samenkomst in gebruik te nemen met duizend zitplaatsen. Dit brengt zeker voor een jonge gemeente hoge kosten met zich mee. Allerlei acties worden er gehouden, allemaal met het doel om zoveel mogelijk geld bij elkaar te krijgen.

Er is daartoe ook een prekenbundel verschenen. De titel van deze bundel is: "Wij zullen in het huis des Heeren gaan". Het zijn achttien preken die gaan over de liederen Hammaäloth (Psalmen 120-134) van de hand van de Edese herder en leraar ds. A.A. Brugge. Onze vriend en broe-



der had nogal wat bezwaren tegen het uitgeven van deze preken: 'Ik ben niet zo'n schrijver, en zouden ze wel verkocht worden', schreef hij. Dat laatste weet ik natuurlijk niet. Maar één ding wil ik wel schrijven: om de inhoud van de preken hoeft niemand het aanschaffen ervan te laten.

Ik heb ze met genoeg gelezen. Gedurig wordt de eeuwigheidsvraag gesteld: 'Bent u het meest druk om u voor te bereiden voor de eeuwigheid?' Op bladzijde 63 wordt het verschil aangegeven tussen genade en gratie. Bladzijde 101 behandelt het gebed van een afhankelijk zondaar, die bewogen is met het heil van onsterfelijke zondaren: 'O, Heere, ik kan niemand de ogen openen, maar wilt U het alstublieft doen?'

Zo zou ik meer kunnen noemen, maar het is genoeg. Als u deze bundel koopt, is de gemeente van Ede daarmee gebaat. En de Heere zou u Zijn zegen kunnen geven.

***"Wij zullen in het huis des Heeren gaan",
ds. A.A. Brugge, ISBN 978 90 331 2510 2,
te bestellen via e-mail:
activiteitencommissie@gergemede.nl,
of bij mevr. B. van den Brink-Van den Berg,
Tripstraat 1, 6744 VE Ederveen,
tel. 06-15128061; 252 blz.; € 20,-
(excl. verzendkosten).***



Nieuwerkerk,

ds. A.J. Gunst

Gods voorzienigheid en onze verantwoordelijkheid

Leerstellig

We gaan nu de leer der voorzienigheid overdenken.

Hoewel in de leer van Gods voorzienigheid zeer schoon onderwijs ligt en zich voor het oog van het ware levende geloof ongekende diepten ontsluiten, willen we dit gedeelte echter toch maar zeer kort behandelen. In de catechismusprediking van Zondag 9 en 10 komt deze leer immers - als het goed is - uitvoerig aan de orde. We willen er eigenlijk slechts enkele opmerkingen over maken.

In de eerste plaats: Gods voorzienigheid is een voortdurende werkzaamheid van God in het doen voortbestaan van alles wat geschapen is. God is niet als een bouwmeester, die een huis gebouwd heeft en er dan afstand van neemt, totdat er iets aan mankeert en dan weer ingrijpt om te herstellen. God heeft geen kracht in de schepping gelegd, waardoor die van zichzelf zou kunnen voortbestaan en ontwikkelen. Als God ophield te werken, zou onmiddellijk al het geschapene ophouden te bestaan. Elke zonnestraal, elke windzucht, elke bloeddruppel, elke zenuw onderhoudt en bestuurt God elk ogenblik. Daarin belijden we dus onze totale afhankelijkheid.



Ook zeggen we niet: Als God wil dat Kruiningen niet onder water loopt, zal Hij daar wel voor zorgen, om vervolgens na te laten een dijk langs de Westerschelde te leggen.

In de tweede plaats: Alles wat door God geschapen is en door Zijn hand onderhouden wordt, moet Gods heerlijkheid dienen. Door de voorzienigheid moet in de schepping de glans en de majesteit van de Schepper tevoorschijn komen, zodat ze Zijn heerlijkheid weerspiegelt.

In het werk van de voorzienigheid is God bezig met het volmaken van het rijk der heerlijkheid. Daartoe moet alles dienen. Elke lichtstraal, elk grasrietje, elke omwenteling van de aarde en elke beweging van de hemellichamen, elke regendruppel, elke beweging van ons lichaam en onze geest, zelfs elke bacterie, alle rampen en oorlogen, alle werkingen van satan en zonde. Alles dient het grote doel: Gods verheerlijking en de volmaking van Zijn eeuwig rijk.

In de derde plaats onderscheiden wij Gods werk in de voorzienigheid in onmiddellijke onderhouding en middellijke onderhouding. Een voorbeeld van het eerste is de zon, die reeds 6.000 jaar licht en warmte geeft, zonder te verminderen. Een voorbeeld van het tweede is de mens, die door voedsel wordt onderhouden. Het voedsel wordt middellijk voortgebracht door zaad, regen, zon.

De middellijke onderhouding kan God ook doen door bijzondere middelen, zoals het volk van Israël in de woestijn door manna uit de hemel werd onderhouden. God heeft de middelen gegeven tot onderhouding.

In de vierde plaats: God werkt niet in alle schepselen op gelijke wijze. De onbewuste schepselen worden door Zijn algemene voorzienigheid onderhouden. Hij doet Zijn zon opgaan. Hij doet de stormwind voortkomen. Hij roept de sterren tevoorschijn en noemt ze alle bij name. Hij regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.

De bewuste schepselen worden door Zijn bijzondere voorzienigheid onderhouden. In hen gaf Hij verstand en wil, waardoor zij verantwoording dragen voor hun daden. Zijn uitverko-

renen onderhoudt Hij door Zijn zeer bijzondere voorzienigheid. Voor hen moeten alle dingen medewerken ten goede. Ten diepste is heel de schepping dienstbaar aan Gods Kerk, die Hij leidt naar het rijk der heerlijkheid.

Deze opmerkingen maken duidelijk dat God middelen gebruikt tot onderhouding. Dat Hij bewuste schepselen (mensen) verantwoordelijkheid gaf voor hun handelen. Dat wij dus gebonden zijn aan, en verantwoordelijk zijn voor het gebruik van de geoorloofde middelen.

Nu is de vraag: Welke verantwoordelijkheid wij hebben in het gebruik van de middelen. Mogen en moeten wij alle middelen gebruiken? Of zijn er grenzen aan het gebruik van de middelen?

In de eerste plaats kan gezegd worden dat er middelen zijn, die we mogen en zelfs moeten gebruiken. Wij mogen eten, drinken, ons kleden, enzovoorts. Ja, deze middelen *moeten* we zelfs gebruiken. We mogen niet denken: Als God wil dat er tarwe groeit, zal dat wel gebeuren en vervolgens werkloos wachten of er tarwe op mijn land komt. We moeten ploegen, eggen, zaaien, onkruid wieden.

Het gebruik van medicijnen, als we ziek zijn, is ons geboden. Niemand zal zeggen: Als God wil dat mijn huis warm blijft, zal dat wel gebeuren, om vervolgens na te laten verwarming of isolatie aan te brengen. Ook zeggen we niet: Als God wil dat Kruiningen niet onder water loopt, zal Hij daar wel voor zorgen, om vervolgens na te laten een dijk langs de Westerschelde te leggen.

In de tweede plaats kan gezegd worden dat er middelen zijn die we niet mogen gebruiken. We mogen geen drugs gebruiken om onze geest tijdelijk te bedwelmen. We mogen niet aan een loterij deelnemen om ons bezit te vergroten. Dat zijn zaken waar we het wel over eens zijn.

Toch wil dat niet zeggen dat het bij alle middelen zo vanzelfsprekend is of ze wel of niet geoorloofd zijn. Over tal van zaken kunnen we vragen stellen. Er leven ook veel vragen. Op dit terrein willen we nu enkele dingen concreet noemen, die vandaag actueel zijn. We beperken ons tot drie zaken: verzekeren, inenten en orgaan-donatie. Daarover de volgende maal.

(wordt vervolgd)

Stolwijk

ds. G. Hoogerland

BOEKENNIEUWS



“De zeven bazuinen – overdenkingen over de Openbaringen”;
ds. W. Visscher; uitg. De Banier, Apeldoorn; ISBN: 978 90 336 32754; 157 blz.; € 16,50.

De Openbaring van Johannes is een indrukwekkend en aangrijpend Bijbelboek. In aangrijpende beelden heeft Johannes weergegeven wat hij op Patmos heeft gezien. Hij beschrijft heel het verloop van deze bedeling tot op de grote dag van de wederkomst.

Ds. W. Visscher, predikant van onze gemeente in Amersfoort, heeft Bijbellezingen gehouden over de Openbaring. Een aantal Bijbellezingen is in boekvorm verschenen. De auteur wijst erop dat het getal zeven in de Openbaring van bijzondere betekenis is. Het is het getal van de volheid. De Openbaring spreekt dan ook over de volkomenheid van Gods oordeel en de volkomenheid van de overwinning van Christus.

Dit boek bevat een bewerking van negen preken over de Openbaring. Het zijn preken uit de hoofdstukken acht tot en met twaalf. Omdat in het achtste en negende hoofdstuk over de bazuinen gesproken wordt, heeft deze prekenbundel de titel gekregen van “De zeven bazuinen”.

In deze preken wordt duidelijk weergegeven waar het in de Openbaring om gaat. Er is sprake van een heldere exegese van dit op het eerste gezicht vaak zo duistere Bijbelboek. Van daaruit worden de lijnen getrokken naar onze tijd.

De preken zijn *appellerend* te noemen. Indringend wordt de boodschap aan het hart van de hoorders en lezers gelegd. De oproep tot bekering wordt gehoord en de nodiging van het Evangelie klinkt door. Maar de boodschap van deze preken is ook *waarschuwend*. De grote dag komt. Onze bekering kan geen uitstel lijden. Steeds klinkt dat door. De preken zijn ook *actueel*. De lijnen worden doorgetrokken naar de ontwikkelingen in deze huidige wereld en in onze postmoderne samenleving. Het is merkbaar hoezeer ds. Visscher zich bij die actuele ontwikkelingen betrokken weet. Maar

dan maakt hij ook duidelijk hoe dat alles een plaats heeft in Gods bestuur.

De preken zijn ook *bevindelijk*. Gods kinderen in de verschillende legeringen van het geestelijke leven worden erin aangesproken. De leidingen van de Heilige Geest met de gemeente van Christus komen vanuit de tekst aan de orde.

Ik zou de preken tenslotte ook *vertrouwend* willen noemen. Er komt in uit dat de Openbaring ten diepste bedoeld is om de strijdende en aangevochten kerk in deze wereld te vertroosten. De Heere heeft Zijn volk nergens een gemakkelijke reis beloofd, maar wel een behouden aankomst, omdat Christus regeert en Hij de garantie is voor de behouden aankomst van de Zijnen.

Het zal duidelijk zijn dat ik deze publicatie van harte wil aanbevelen. Het zijn preken, die ook heel goed geschikt zijn om in leesdiensten te gebruiken. Ik sluit me aan bij de wens van de auteur: ‘De Heere geve dat dit boekje onbekeerden mag raken, bekommerden naar Christus doet

Onbekende Psalmen

In de serie “Onbekende psalmen” noemen wij nu, in navolging van het Reformatorisch Dagblad van gisteren, de 57e.

In deze psalm worden wij met nadruk opgewekt om te zingen. Laten wij deze aansporing ter harte nemen, ook voor wat betreft deze onbekende Psalm 57. God heeft de mens een stem gegeven niet alleen om te spreken, maar ook om te zingen. Augustinus zegt van dit zingen: “Een keer zingen, is twee keer bidden.”

v. A.

uitgaan en Gods volk mag bemoedigen en doen verlangen naar de wederkomst van Christus op de wolken van de hemel!

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK AANGENOMEN

Naar Kampen:

ds. J. IJsselstein, die bedankte voor alle andere op hem uitgebrachte beroepen.

BEDANKT

Voor Hoofddorp:

ds. J. Schipper te Dirksland;

Voor Ooltgensplaat:

ds. M. Karens te Werkendam.

■ UITZENDDIENST

J.H. VAN DOLEWEERD TE ZEIST

Op 30 januari wordt de fam. J.H. van Doleweerd namens de ZGG uitgezonden naar Bali-Indonesië. Dhr. van Doleweerd

hoopt aldaar als theologisch docent werkzaam te zijn. In deze uitzenddienst zal ds. J.J. van Ekeveld voorgaan en ds. W. Harinck zal de uitzending verrichten. Locatie: kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Zeist, Bergweg 26. Na de dienst is er gelegenheid om afscheid te nemen.

Kerkenraad Geref. Gemeente Zeist

■ MUTATIE KERKELIJK JAARBOEK 2012

Pag. 49.

Het juiste telefoonnr. van ds. J. IJsselstein, Edelsteen 184, 3991 SV Houten is: (085) 1044786 (correctie!)

BERICHTEN

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDING

Op donderdag 10 januari jl. kreeg ons gemeentelid mevrouw J.J. Helme-dach-Lamper uit handen van de heer J.A.H. Lonink, burgemeester van de gemeente Terneuzen, een Koninklijke onderscheiding. Zij is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau vanwege het feit dat zij zich meer dan 27 jaar als bestuurslid en penningmeester heeft ingezet voor ons gemengd koor 'Met Hart en Stem'. Daarnaast heeft zij zich ook verschillende jaren als vrijwilligster ingezet voor de NPV.

Ook vanaf deze plaats feliciteren we er haar met haar man, kinderen en kleindochter van harte mee. Tegelijkertijd is het de Heere geweest, Die er altijd weer de lust, de liefde en de krachten voor gaf. Hem alleen alle eer!

Namens kerkenraad
Geref. Gemeente Terneuzen,
M. Simons, scriba

■ JEUGDBOND WINTERCONFERENTIES

In februari en maart worden er acht Winterconferenties georganiseerd voor +16 en +21 jongeren. Met elkaar denk

je na over het thema 'Hou vast. In je leven en in je sterven'. Je bent van harte welkom, alleen of met je vrienden! Meld je aan via www.jbagg.nl/+16 of www.jbagg.nl/+21. Bij de onderstaande conferenties zijn nog plaatsen vrij. Meer informatie vind je op de website. Tip voor leidinggevend: breng deze conferenties onder de aandacht op je vereniging.

+16 conferenties

Apeldoorn - 8 en 9 februari
ds. A. Schot en ds. D. de Wit

Dordrecht - 1 en 2 maart
ds. M. Karens en ds. H. Hofman

Haamstede - 8 en 9 maart
ds. D.W. Tuinier en ds. R.A.M. Visser

+21 conferenties

Amerongen - 22-25 februari
St. H.A. van Zetten en ds. W.J. Karels

Nunspeet - 1 en 2 maart
ds. C. Hogchem en ds. A. Schreuder

Noordwijk - 8 en 9 maart
ds. L. Terlouw en ds. P. Mulder

Middelwatering 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 15.30 uur ds. W. Harinck; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Dordrecht 10.00 (H.D.) en 17.00 uur ds. H. Hofman; Ede (Verl. Maanderweg 33) 12.15 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. A. Schot; Gravenhage 10.00 uur ds. H. Paul en 16.30 uur ds. J. Driessen; Gravenpolder 14.00 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. K. Boeder; Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. C. Hogchem; Haamstede 10.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur ds. C. Harinck; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur ds. M. Joosse; Hilversum 10.00 en 17.00 uur ds. P. Melis; Hoedekenskerke 16.00 uur ds. K. Boeder; Hoofddorp 19.00 uur ds. L. Blok; Hoogvliet 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Houten 19.00 uur ds. J. van Rijswijk; Kampen 9.30 uur ds. J.M. Kleppe en 15.00 uur ds. G. Pater; Kamperland 10.00 en 17.30 uur stud. J. van Laar; Kapelle-Biezeling 10.00 en 16.30 uur ds. W.J. Karels; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. A. Verschuure; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. G.J. van Aalst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur stud. J. van Laar; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. M. Mondria; Leerdam 10.00 uur (H.D.) ds. B. van der Heiden en 18.00 uur ds. M.J. van Gelder; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. L. Blok; Lisse 15.30 uur ds. A. Verschuure; Marknesse 19.00 uur ds. A. Schot; Meeuwen 15.30 uur ds. A.T. Huijser; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 11.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Mijdrecht 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Naaldwijk 19.00 uur ds. W. Silfhout; Nieuwdorp 9.30 uur en 18.30 uur ds. G. Hoogerland en 14.00 uur stud. P.D. den Haan; Nieuwerter Aa 19.00 uur ds. J.S. van der Net; Nieuwerkerk 9.30 (H.A.) en 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. B.J. van Boven; Nisse 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Ooltgensplaat 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Oosterland 14.30 uur ds. E. Bakker; Oostkapelle 9.30 uur stud. S.W. Janse en 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Opperdoes 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Oude-Tonge 10.00 en 14.30 uur stud. H.A. van Zetten; Poederrijen 19.00 uur ds. B. Labee; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Puffershoek 14.00 uur ds. H. Hofman; Ridderkerk 9.30

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 27 JANUARI 2013

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Aalst 9.00 en 14.30 uur ds. M.J. van Gelder; Alblasserdam 18.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Alphen a/d Rijn 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Amsterdam-Noord 10.00 uur (H.D.) ds. G. Heijkamp en 17.30 uur ds. P. Mulder; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. J.W. Verweij; Arnhem 10.00 (H.A.) en 15.30 uur ds. A. Schreuder; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. L.

Terlouw; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. G. Mouw; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 19.00 uur ds. R. Kattenberg; Bodegraven 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 19.00 uur ds. W. Visscher; Borssele 9.30 uur en 18.00 uur stud. P.D. den Haan en 14.00 uur ds. K. Boeder; Boskoop 15.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Capelle a/d IJssel-

en 17.00 uur ds. S. Maljaars; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur ds. B. van der Heiden; Rijssen-West 9.30 (H.A.) en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rilland-Bath 9.30 uur ds. M. Golverdingen en 18.30 uur stud. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 16.30 uur ds. R. Kattenberg; Rotterdam-Centrum 9.30 uur ds. P. Mulder en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 15.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. J.S. van der Net en 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. E. Bakker; Scherpenzeel 10.00 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 16.30 uur ds. H. Paul; Sint Philipsland 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Soest 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Spijkenisse 16.00 uur ds. A.J. de Waard; Tholen 10.00 uur ds. K. Boeder; Tricht-Geldermalsen 10.00 uur ds. A.J. de Waard en 15.00 uur ds. F. Mulder; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaardingen 19.00 uur ds. L. Terlouw; Vlissingen 9.30 uur ds. C. Harinck en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 14.00 uur stud. S.W. Janse en 18.00 uur (H.D.) ds. M. Golverdingen; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Westkapelle 9.30 en 14.00 uur ds. C.J. Meeuse en 18.30 uur (H.D.) ds. G.J.N. Moens; Westzaan 15.30 uur ds. P. Mulder; Wierden 18.30 uur ds. A. Schreuder; Woerden 9.30 uur ds. A.A. Brugge en 18.30 uur stud. P.G. Heijkamp; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zwijndrecht 9.30 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Zwolle 9.30 en 19.00 uur ds. G. Pater.

■ DINSDAG 29 JANUARI 2013

Aalst 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Hoogeveen 19.30 uur ds. J. van Belzen; Rhenen 19.30 uur ds. F. Mulder; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. G. Pater.

■ WOENSDAG 30 JANUARI 2013

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Belzen; Barneveld-Centrum 19.30 uur (voor de zending) ds. C. Hogchem; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. J. van Rijswijk; Dinteloord 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Gouda 19.30 uur ds. A. Verschuure; Groningen 20.00 uur ds. A. Schot; Leiderdorp 19.30 uur ds. J. Schipper; Meeuwen 19.30 uur ds. W. Silfhout; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. A. Schreuder; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Soest 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Spijkenisse 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Stolwijk 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Vlaardingen 19.30 uur ds. A. Vermeij; Wageningen 19.30

uur stud. H.A. van Zetten; Werkendam 19.30 uur ds. M. Karens; Zeist 19.30 uur (uitzenddienst) ds. J.J. van Ekeveld.

■ DONDERDAG 31 JANUARI 2013

Beekbergen 19.30 uur ds. A. Schreuder; Boskoop 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Houten 19.45 uur ds. J.S. van der Net; Kortgene 19.30 uur ds. A.A. Brugge; Leerdam 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Naaldwijk 19.45 uur ds. B. van der Heiden; Nisse 19.30 uur ds. E. Bakker; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. G. Pater; Stad aan 't Haringvliet 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Waarde 19.30 uur (tijdrede) ds. J. van Rijswijk; Zwolle 19.30 uur ds. F. Mulder.

■ VRIJDAG 1 FEBRUARI 2013

Amersfoort 15.00 uur (huw.bev.) ds. W. Visscher.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 27 JANUARI 2013

Alkmaar ('t Wuiver 2a, Oudorp) 10.00 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Merkssem (Oude Bareellei 64) 10.00 en 17.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

C.M. van Blooij's To

Rotterdam, 2 september 1922
Rotterdam, 29 november 2012

*"In goede machten liefderijk geborgen
Verwachten wij getroost wat komen mag.
God is met ons des avonds en des morgens
is zeker met ons elke nieuwe dag."*

Als familie willen wij u danken voor de vele blijken van belangstelling na het overlijden van To, in de vorm van brieven, kaarten, telefoontjes en voor uw aanwezigheid in het rouwcentrum, de kerk en op de begraafplaats. Wij zullen haar liefdevolle betrokkenheid met ons missen. Samen met u hopen wij de herinnering aan haar, in veel opzichten rijke leven, levend te houden.

Namens de familie:
Bram van Blooij's

Bilthoven, januari 2013

*Begrafenisondermeming
De Aloe*

Delkant 8 | 5311 CJ Gameren
Tel. 0418 - 56 21 74
www.begrafenisondermemingdekloe.nl

**In de knop
gebroken**

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de
zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknopgebroken.nl
info@indeknopgebroken.nl • telefoon: 06 - 49 49 94 99



Margrietstraat 30 • 4401 EZ Yerseke
Tel. 0113 - 57 36 81 • Mob. 06 - 222 96 733
E-mail: info@burgtours.nl • Website: www.burgtours.nl

Reisgids 2013 is uit!



2-dgs samenzangreis

10 en 11 mei (vr. en za. na Hemelvaartsdag)

Met deze reis gaan mee:

Ds. G. Bredeweg uit Barneveld en
organist Pieter Heykoop uit Yerseke

- Moezelvaartocht - bezoek Trier
- bezoek Luxemburg stad
- Psalmzangavond in de Saint Alphonse kerk Luxemburg stad
- busexcursie door het Mullerthal (Klein Zwitserland) - luxe 4-sterren hotels

6-dgs vliegreis Israël

maandag 8 t/m zaterdag 13 april

Met deze reis gaan mee:

Ds. A. Schot uit Nunspeet en
organist Pieter Heykoop uit Yerseke

11-dgs vliegreis Israël

maandag 22 april t/m donderdag 2 mei

o.l.v. Adri Bosman

zondag 28 april Ds. W. Silfhout



TE HUUR

Landelijk gelegen
SENIORENWONING in het buitengebied van Waardenburg. Er is 1 woonruimte beschikbaar per 1 maart 2013. De Rijnwaard is een kleinschalige woonvoorziening met 4 aparte wooneenheden. Er is aanvullende zorg, huishoudelijke hulp en persoonlijke begeleiding beschikbaar. Voor de aanvullende zorg werken samen met Zorgcentrum De Wittenberg. Bekijk ook meer informatie en foto's op www.rijnwaard-waardenburg.nl
Bel voor meer informatie:
Greet Waverijn-Van Ommeren
Tel. 0418-653773 of 06-53933283.
E-mail: rijnwaard@gmail.com

SHG biedt u passende zorg

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG zorg die aansluit bij uw manier van leven. Bijbelse normen en waarden vormen daarin de basis voor uw en onze dagelijks levenshouding en mediagebruik.



DE GRATIS ZORGBROCHURE ZENDEN WIJ U GRAAG TOE

Kraamzorg

Bel 0187 - 48 91 73

b.g.g. 0342-492155
ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
en van 13.00 - 15.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

Thuiszorg

Bel 0166 - 65 26 05

ma - vr: 9.00 - 11.00 uur
vr: ook van 19.00 - 21.00 uur

"Vertelt Zijn wonderen met vlijt..."

het leven en sterven van:

GEURT VAN LEDDEN,

1880-1958

208 pagina's. Prijs: € 19,95.

Tel: 0345-558258

www.boekvanledden.nl



D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

Te huur aangeboden:
Een 1 persoonsappartement voor jonge, werkende vrouw in Lunteren/ De Valk.
Tel: 0318-462265

Te huur onze woning in **Apeldoorn** vanaf ma. 5 tot zat. 30 aug. (€ 275 pw); dichtbij bos en zwembad. T: 055 5420578

Tom van Hell Fotografie
Bridsreportages altijd scherpe prijzen
Familiefotografie 033 2774445
Bedrijfsfotografie. 06 27122967
www.tomvanhell.nl

PSYCHOLOGENPRAKTIJK BROUWER

BEHANDELING • BEGELEIDING
ONDERZOEK • ADVIES

Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen

O.a.: ADHD • angst • burn-out • depressie • faalangst • fobie • gedragsproblemen • identiteitsproblemen • lichamelijke spanningsklachten • negatief zelfbeeld • onzekerheid • opvoedingsproblemen • paniek • piekeren • PDD-NOS • relatieproblemen • slaapproblemen • somberheid • spanning • stress • syndroom van Asperger.

RIDDERKERK
Verlengde Kerkweg 11

BARNEVELD
Wilhelminastraat 14

METEREN
(Geldermalsen)
Dorpsstraat 18

Informatie en aanmelding via:
Tel: 0180 - 42 69 55
E-mail: info@psychbrouwer.nl
Website: www.psychbrouwer.nl




GERT JAN KREIJKES
uitvaartverzorging

Dienstbaar in vertrouwen

Piet Heinstraat 26 0548-520159 of 06-51911174
7461 EZ Rijssen www.gertjankreijkes.nl



Speksnijder Begrafenisverzorging

0182 - 35 15 20
voor de Krimpenerwaard
Gouda & omstreken

www.speksnijderbegrafenisverzorging.nl

Hart voor ouderen en oog voor identiteit. Wil jij werk maken van ouderenzorg? Dan is het tijd voor een kennismaking. SVRO zoekt voor verzorgingshuis Elim te Barneveld en verzorgingshuis Maranatha te Rijssen **Vakantiekraachten.**
Kijk snel voor meer info op **www.svro.nl**.

Traditionele 6e Zeeuwse Psalm- zang

Thema:

*Herenking 60 jaar
Watersnooddramp (1953-2013)*

D.V. zaterdagavond
2 februari 2013
Grote Kerk Tholen
Aanvang 19.00 uur

Algehele leiding en meditaties:

ds. G.J. van Aalst

Organist: Martin Weststrate

Collecte t.b.v.:

Theologische School Geref. Gem.

Toegang GRATIS | CD-opname

*Een avond voor
jongen oud!*

Op vakantie naar Canada? Kijk op
www.CanadianHolidayRentals.ca
voor **autoverhuur** in
British Columbia!

HARKES *Persoonlijke zorg
Begravenissen voor uw begrafenis*

Telefoon (0172) 21 21 22

Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop

*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar - overal te ontbieden*



Vakantie 2013 in ELSPEET?
Van harte welkom in één
van onze luxe bungalows:
www.dewildkansel-elspeet.nl
T 010 4519 141 M 06 4442 3215
www.tevreluwe.nl
T 034 2421 407 M 06 4949 7826
www.tnisje-elspeet.nl
T 0113 382 474 M 06 5115 3897
www.plexat-elspeet.nl
T 078 6195 498 M 06 5042 6385

Te koop: Luxe 7-persoons chalet
op camping Bergzicht, Ommen.
Chalet is ook het hele jaar nog
te huur! Voor foto's en informatie:
mijnders@kliksafe.nl
of 06-50695441

TE KOOP OPHEUSDEN
Smachtkamp 50, Royale vrijstaande
woning met 7 kamers, garage,
perceel 610 m², mogelijkheid voor
inwoning of kantoor aan huis,
vraagprijs € 455.000,- k.k.,
info: www.karens.nl
of bel 0488 44 35 11

4 -6 p vakhuis **VELUWE** (Stroe)
Rust & ruimte 06-21420647
of mail molshoop@solcon.nl

Th. Ommen op camp. "**Bergzicht**".
Luxe 6 pers. stacaravan
3 slaapkamers/2 toiletten/douche.
75 meter van bos en hei.
Tel. 0113-251221 / 06-39799410

begravenisverzorging
Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda,
Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.



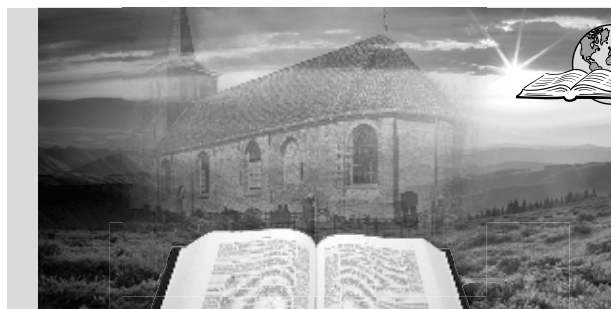
P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begravenisverzorgingdenhollander.nl

Te huur ruime, sfeervolle
vakantiewoning in **ZEELAND**.
6-8 pers. Tel: 0113-302209
www.boerderijvakantiezeeland.nl

Te huur op vakantiepark in
WOUDENBERG, een luxe
10-pers. chalet voorzien van
wasmachine en droger.
In vakantieperiodes recreatieteam
aanwezig. (bezet week 32-35)
Info. 0252 413475



gereformeerde
BIJBELSTICHTING

Elke nieuwe donateur
ontvangt een set
met 6 kaarten
van historische
kerkgebouwen als
welkomsgeschenk.

*Wilt u deze kaarten
ontvangen? Kruis dit aan
op de aanmeldbon.*

Statenvertaling ook in de toekomst

Statenvertaling: ook in de toekomst. Dat is het
thema van de brochure die momenteel op grote
schaal door vrijwilligers wordt verspreid om nieuwe
donateurs voor de Gereformeerde Bijbelstichting
(GBS) te werven. Al voor € 2,50 per jaar kunt u
het werk van de GBS steunen. U ontvangt dan
vier maal per jaar ons mooie informatieve blad
Standvastig, met daarin ook een speciale rubriek
voor de kinderen.

De doelstelling van de GBS? Het verspreiden van
Bijbels in nauwgezette vertalingen over de gehele
wereld. In ons land zorgt de GBS voor betaalbare
Bijbels (al vanaf € 8,-) in de Statenvertaling.
Er zijn ook diverse uitvoeringen compleet met de
kanttekeningen.

**U hebt de folder nog niet ontvangen?
Of wilt u ons helpen en zich opgeven als
donateur?**

Stuur dan de volledig
ingevulde bon zonder post-
zegel naar ons antwoord-
nummer of geef u op per
e-mail.
U kunt e-mailen naar:
[j.haalboom@gereformeerde-
bijbelstichting.nl](mailto:j.haalboom@gereformeerde-bijbelstichting.nl)

Postbus 168
4140 AD Leerdam
T (0345) 61 01 55
[info@gereformeerdebijbel-
stichting.nl](mailto:info@gereformeerdebijbel-
stichting.nl)

Ja, ik geef mij op als donateur van de Gereformeerde Bijbelstichting.
Mijn bijdrage (minimaal € 2,50 per jaar) zal ik overmaken nadat u mij in de maand juni
(tegelijk met StandVastig) een acceptgiroformulier hebt toegestuurd.

Ja, en ik ontvang graag, als donateur, een set met 6 kaarten.

De heer / mevr. / fam.:

• Straatnaam + huisnr.:

• Postcode + plaats:

• Bank- of gironummer:

• Telefoon:

• E-mailadres:

• Datum:

Handtekening:

B.O.N.

In envelop, zonder postzegel, opsturen naar:
GBS, Afd. Donateursadmin., Antw.nr. 2809, 4140 WB Leerdam

www.gbs.nl

HOEVEEL voorgangers helpt u?

Met **€10,-** helpt u één voorganger aan de verklaring van Matthew Henry van de vier evangeliën. Hoeveel voorgangers helpt u?



Stort uw gift op:
3473.76.029 t.n.v. Hudson Taylor/SBHC te Rhenen
o.v.v. 'Matthew Henry'.



HUDSON TAYLOR
Stichting Bijbelse Hulpverlening China

WWW.HUDSONTAYLOR.NL

Onderwijs | Lectuur | Toerusting | Diaconaat

Vakantiewoning "Haus Irmgard"
Gelegen op de Hunsrück (Duitsland)
± 25 km vanaf de moezel en
± 25 km vanaf de Rijn.
25 slaappleatsen, onderverdeeld in
div. appartementen.
www.hausirmgard.nl 0621291825



Agathos

- Nette hulp bij het huishouden voor vader?
- Beter omgaan met uw zoon met autisme?
- Weer een gezellige gezinsmaaltijd?
- Hulp bij het douchen voor uw moeder door een bekwame verzorgende?
- Mantelzorgondersteuning?

Agathos is een reformatorische organisatie en biedt zorg en hulp aan iedereen die dat nodig heeft.

(010) 26 40 777
www.agathos-thuiszorg.nl

Agathos is onderdeel van Lelie zorggroep (leliezorggroep.nl).

Psychologiepraktijk  Van Pelt

Behandeling van volwassenen
met psychische problemen

Rozenhof 33-303 • 3311 JT Dordrecht
T 078-2000250 • E info@praktijkvanpelt.nl
www.praktijkvanpelt.nl

VAKANTIE in de **BETUWE**: rust, ruimte en gezelligheid: minicamping de **VIJVERHOF** in **OMMEREN**. Kindvriendelijk en div. activiteiten. Vakantiewoning en caravan te huur. gezocht: pabo-ers en oa-ers voor recreatie. Wij verzorgen ook uw verjaardag, jubilea en zakelijke bijeenkomsten. Voor meer info: 0344601973 / 0621611610 www.campingdevijverhof.nl

Alle nieuwe titels
www.derooboeken.nl



VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Orgelbouw Advies Commissie

een betrouwbare partner!



nieuwbouw • restauratie • overplaatsing • onderhoud

ook voor akoestische
vraagstukken



Neem voor meer informatie
contact op met
Dhr. H. den Hollander
Tel. **(010) 435 44 35**

Vereniging van
Organisten der
Gereformeerde
Gemeenten



Begrafenisonderneming

De Jongh

*Voor een waardige en stijlvolle
verzorging van begrafenissen.*

*Met aandacht voor uw persoonlijke wensen.
In alle rust, vertrouwdelijk en met bescheidenheid.*

Wij verzorgen alleen begrafenissen, door het gehele land, en zijn dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 611154
Waardenburg 0418 - 652039
Werkendam 0183 - 701017
Papendrecht 078 - 6412740

www.begrafenisondernemingdejongh.nl



E. Treur
Kroostweg 22
3704 ED Zeist
Telefoon 030 - 6924258
Mobiel: 06 - 57315689
www.begrafenisondernemingtreur.nl
info@begrafenisondernemingtreur.nl

Begrafenisonderneming Treur

Wij verzorgen alleen begrafenissen

**Rust en ontspanning in de
prachtige Eifel!** Ruime appartementen te huur. Inl.: 0049 6594 258990 en www.huizesolagratia.nl



**Reformatrice
Psychologenpraktijk
Nederland**

Identiteitsbewust, Persoonlijk, Vertrouwdelijk, Doelgericht

Wij bieden identiteit bewuste hulp aan
kinderen, jongeren en volwassenen met o.a.:

- Relatieproblemen
- Opvoedingsvragen
- Gedragsproblemen
- Traumatische ervaring(en)
- Gezinsproblemen
- Persoonlijke problematiek (zoals Depressie, Angst, Identiteitsvragen)
- Arbeidsproblemen
- Autisme Spectrum Stoornis

Voor meer informatie of aanmelding:

078 - 69 32 808

Adres: Plantageweg 5, 2951 GN Alblasserdam
info@rpnederland.nl www.rpnederland.nl

Begrafenisverzorging Tollenaar

Wij verzorgen goed georganiseerde begrafenissen met eerbied, meeleven, en... met oog voor detail.

De laatste wensen brochure "Bevel aan uw huis" is gratis verkrijgbaar.

John Tollenaar
Voltastraat 21, 4532 LG Terneuzen.
(Wij berekenen uiteraard geen km en tunnelkosten)
0115 61 25 54 of 06 18 14 80 08

www.bvtollenaar.nl

BJ Begrafenisverzorging
Janssen

Begrafenisverzorging op
de Bevelanden en Tholen

Havikskruid 10, Kapelle
0113-33 09 36

Binnenkamer 11, Tholen
0166-60 73 19

www.begrafenisverzorging-janssen.nl





't Boekenhoekje

Het adres voor verantwoorde lectuur

Leesboeken

Theologische werken

Cadeau-artikelen

Kinderboeken

Verklaringen van

CD's

Bijbels

Bijbel, Catechismus e.a. Muziekcassettes

(Statenvertaling)

Levensbeschrijvingen Bladmuziek

Psalmboeken

Diverse wenskaarten

Kom gerust eens snuffelen in onze gezellige winkel

Openingstijden: dinsdag t/m vrijdag van 9.00 u. tot 16.00 u. zaterdag van 9.00 u. tot 13.00 u.
Goudenregenstraat 24 - 2906 CM Capelle a/d IJssel - tel. (010) 442 22 12 - privé (010) 451 28 82

Te huur in Barneveld.

Ons luxe gastenverblijf
2/3 pers. Nabij kerk, centrum,
buitengebied, rolstoelvr.
Valkseweg 8 Tel: 0342-412663.

KERKHISTORISCHE EN NATUUR REIZEN

O.L.V. L.J. VAN VALEN

Hongarije, 29 april, 6 dg.,
Schotland, 23 jull, 10 dg.
en Bunyanreis, 21 oktober, 6 dg.

Bel 078-6144368 of mail
livanvalen@solcon.nl

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog



Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Gastvrij & sfeervol
2 pers. vakantie huisje.
Compleet vakantie!
Incl. beddengoed etc.
Ook per nacht te huur.
Welkom in Drenthe!
Info. 0620581615

boeken over de watersnoodramp van 1953

3e druk

UIT DE RAMSHOORN JEUGDSERIE:

spannend en
ontroerend!

Het hoge huis van Sion

De watersnood van 1953 op Schouwen-Duiveland
R. Hoogerwerf-Holleman

Na hun bezoek aan de Yerseke mosselveiling keert Huib Polderman samen met zijn vader terug naar hun standplaats Bruinisse. Terwijl het bij de Oude Dijk van Bru zeer kritiek is, varen Polderman en zijn zoon naar de ondergelopen polders en de verwoeste huizen van het eiland om mensen redden. Lukt het hen ook om Jane Schot, de vriendin van Huib, te vinden?

Veel foto's en historische gegevens.

Jeugdboek: vanaf ca. 10 jaar. Ook zeer aansprekend voor ouderen!
Na 1 febr. 14.95 Abonneeprijs historische jeugdsérie: 9.95

aktieprij
11,95



Ik zal wederbrengen
ds. D.J. Budding
Johannes wordt gered uit de golven
en ontmoet later zijn familie
12,95 na 1 febr. 14.95



't Gebruis der zee doet Gij bedaren*
L. Vogelaar
Verhalen uit het gehele rampgebied
Intekenprijs: 22,50 i.p.v. 27,50

*verschijnt bij voldoende intekening



Niets bij geval*
R. Hoogerwerf-Holleman
Uit het leven van Rina Heijboer
uit Sirjansland.
Intekenprijs: 11,95 i.p.v. 13,95

*verschijnt bij voldoende intekening

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Lange Vorststr. 21 Goes (0113) 221909
www.ramshoorn.nl



uitgeverij en boekhandel
'de Ramshoorn'

Begravenisverzorging Kamsteeg

Waar u ook woont, wij zijn dag en nacht bereikbaar
Wij verzorgen alleen begravenissen

0183 - 44 94 94

Hoofdgraaf 5 - 4281 NM Andel
www.begravenisverzorgingkamsteeg.nl

Werkendam: A.L. Bor, tel. 0183-512859
Bommelerwaard: tel. 06-53 53 33 22
Slidrecht: R. Mauritz, tel. 0184-785978

Een respect- en stijlvolle
uitvaart is onze zorg



Verrassend
Texel

v.a.
€ 649,- Maandje d'r uit...

ZOEK EN BOEK VIA WWW.DEVERRASSING.NL
OF NEEM CONTACT OP MET: 0222 31 89 06

ORGEL OF PIANO KOPEN?

Joh.deHeer

meer dan muziek, sinds 1898.

Leeghwaterstraat 46/47 Slidrecht
facebook.com/johdeheer • www.johdeheer.nl

Mercy
hulpverleningspraktijk

waar u zichzelf mag zijn...



- Psychosociale therapie • Coaching/sparringpartner
- Huwelijksweekenden • Relatietherapie • Training

Professionele hulpverlening vanuit een reformatorisch-christelijke visie.

Respect, vertrouwen, veiligheid

- Ik loop al langer met een vraag rond maar aan wie durf ik die te stellen? • Ik loop vast op mijn werk.
- Ik kan er niet meer tegen. Wie helpt mij? • Ik maak moeilijk contact.

Neem contact op voor een vrijblijvend gesprek!

locaties Doetinchem en Veenendaal
telefoon 0314 391 687

website www.mercyhulpverlening.nl
e-mail info@mercyhulpverlening.nl

Winterhulp Ouderen Roemenie

Doneer via 39.48.17.974

Stichting Jacob's Well
www.jawell.org

Voor een zorgzame begeleiding

KOSTER
Begravenisonderneming

Barneveld,
Scherpenzeel e.o.
A. Koster
Telefoon: 033 277 0555

Kantoor: Stationsweg 411
3925 CD Scherpenzeel
Centraal nummer (24 uur):
033 277 0555

Gezocht:

Tijdelijke kracht voor productie
afdeling in Kapelle (Zeeland)
Werkzaamheden: verpakken,
bijvullen, verhelpen eenvoudige
storingen verpakkingsmachine.
Periode: +/- begin februari
tot eind maart. Tel. 06-53699758

Ik ben een jonge vrouw van 18 jaar
en **zoek werk** als huishoudelijk hulp
in gezinnen. Wie helpt mij
aan werk? **Barneveld** en omg.
Tel. 0342-421585

Handen van de kerk wereldwijd

VOEDSELZEKERHEID



Cuba



Zuid-Afrika



Oost-Europa

Help mee!

- Organiseer een actie • Geef een gift
- Nodig ons uit voor een presentatie

SPONSOR
WORDEN?
Bel ons!

HANDEN VAN DE KERK
**Bijzondere
Noden**

GIRO 307447

DEPUTAATSCHAP TOT HULPVERLENING IN BIJZONDERE NODEN VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Houttuinlaan 7 • 3447 GM Woerden • T 0348 48 99 10 • E bijzonderenoden@cbgg.nl • I www.bijzonderenoden.nl